

Sygn. akt VIII U 2819/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2019 r. w Gliwicach

sprawy A. S. (S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 6 września 2018 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. S. prawo do emerytury pomostowej od 8 września 2018 roku;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego A. S. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 2819/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 6 września 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., działając w oparciu o art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, odmówił ubezpieczonemu A. S. przyznania prawa do emerytury pomostowej, argumentując iż nie spełnił on przesłanek określonych w tym przepisie. Organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie wykazał 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, przed dniem 1 stycznia 1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej oraz nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu podkreślił, że od 1 października 1981 r. do 31 grudnia 1996 r. w ramach zatrudnienia w (...) S.A. w G. faktycznie, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy karetki, wymienioną w pkt 9 załącznika nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych oraz w Wykazie A Dział VIII poz. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. S. urodzony (...), w dniu 30 lipca 2018 r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

Zaskarżoną decyzją z 6 września 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu przyznania prawa do emerytury pomostowej argumentując, iż ubezpieczony nie wykazał 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przed dniem 1 stycznia 1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej oraz nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu 41 lat, 5 miesięcy i 3 dni okresów składkowych oraz 2 miesiące i 4 dni okresów nieskładkowych, tj. łącznie 41 lat, 7 miesięcy i 7 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

(...) Oddział w Z. nie uznał za pracę w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 1 października 1981 r. do 31 grudnia 1996 r. w (...) S.A. w G., ponieważ w świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z 12 września 2016 r. pracodawca nie określił charakteru wykonywanej pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a ponadto wykazane stanowiska figurujące w powołanym zarządzeniu resortowym „kierowca karetki pogotowia ratunkowego” nie jest zgodne ze stanowiskami wykazanymi na świadectwie pracy z 31 grudnia 1996 r., z którego wynika, że ubezpieczony zajmował stanowiska kierowcy sanitarki i kierowcy.

Ustalono, że ubezpieczony w okresie od 6 lutego 1980 r. do 31 grudnia 1996 r. był zatrudniony w (...) S.A. w G., przy czym do 30 września 1981 r. pracował na stanowisku ślusarza samochodowego, od 1 października 1981 r. do 31 stycznia 1984 r. na stanowisku kierowcy sanitarki, a od 1 lutego 1984 r. do 31 grudnia 1996 r. na stanowisku kierowcy.

Sąd ustalił, że ubezpieczony podczas pracy na stanowisku kierowcy sanitarki od 1 października 1981 r. do 31 stycznia 1984 r. oraz kierowcy od 1 lutego 1984 r. do 31 grudnia 1996 r. faktycznie wykonywał pracę kierowcy pojazdu uprzywilejowanego w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych. W ww. okresie przy (...) S.A. działała międzyzakładowa przychodnia zdrowia, w której – jako kierowca karetki – pracował ubezpieczony. Przychodnia ta dysponowała jedną karetką, która w razie wypadków w pracy była kierowana do zakładów (...) S.A. oraz zakładów Huty (...) w G. i zakładów (...) w G.. Huta (...) oraz B. Ł. również korzystały z tej samej przychodni i dysponowały własnymi karetkami – odpowiednio: dwiema i trzema. W spornym okresie (...) zatrudniała około 1000 osób, Huta (...) około 3000 – 4000, a B. Ł. około 10 000 pracowników.

Praca ubezpieczonego sprowadzała się do sprawowania dyżuru w przychodni i – w przypadku zgłoszenia wypadku na terenie któregośkolwiek z zakładów należących do (...) S.A., Huty (...) bądź B. Ł. – dojazdu do chorego karetką ratunkową, pomocy pielęgniarki w umieszczeniu pacjenta w karetkę i przetransportowaniu go do przychodni bądź szpitala. Dyżury karetek odbywały się w systemie 24-godzinny. Dyspozycje wyjazdu odwołującemu wydawała

pielęgniarka, a jeżeli sprawa dotyczyła poważniejszego wypadku personel karetki (kierowca i pielęgniarka) kontaktował się z lekarzem przebywającym w przychodni zakładowej. Po dojeździe do zakładu, w którym znajdował się poszkodowany pracownik, udzielano mu pierwszej pomocy i w zależności od rodzaju i stopnia urazu przewożono go do przychodni zakładkowej, bądź do szpitala. Pomiędzy zakładami – znajdującymi się na obszarze kilku hektarów – karetka przemieszczała się drogami wewnętrznymi, natomiast do szpitali jeżdżono drogami publicznymi przez miasto. W przypadku poważniejszych urazów ogólnych pacjentów najczęściej transportowano do szpitala w G. na ul. (...), natomiast zdarzały się sytuacje, że odwołujący zawoził karetką poszkodowanych do innych, dalej położonych szpitali – np. w przypadku uszkodzeń oczu do szpitala w K., przy oparzeniach do S., w przypadku urazów ortopedycznych do P., przy zawałach serca do szpitala w Z.. Po udzieleniu poszkodowanemu pomocy w przychodni odwołujący najczęściej odwoził taką osobę karetką do domu. W przypadku gdy karetka wyjeżdżała z pacjentem a wydarzył się kolejny wypadek to dzwoniło do innego zakładu po karetkę.

W zakładach (...), Huty i (...) ze względu na warunki pracy w przemyśle ciężkim stosunkowo często dochodziło do ciężkich wypadków – niekiedy skutkujących otwartymi złamaniami, amputacją kończyn, palców. W ciągu tygodnia było ich kilka lub więcej – najczęściej zdarzały się na pierwszej zmianie i w weekendy. Zdarzały się dni, w których odwołujący nie wyjeżdżał karetką do poszkodowanych ale były to rzadkie sytuacje.

Karetka, którą prowadził ubezpieczony nie różniła się od normalnych karetek pogotowia ratunkowego. Był to f. (...) wyposażony w sygnały świetlne i dźwiękowe – odwołujący często używał ich przewożąc poszkodowanych do szpitali. Ponadto na wyposażeniu karetki był elektrokardiogram, torba z opatrunkami i lekami. Oprócz dojazdów do wypadków w zakładach (...), Huty i (...), odwołujący przewoził krew do analizy, jeździł po pacjentów do domów (takich, którzy sami nie mogli się przemieszczać) i przywoził ich do przychodni.

Opisaną wyżej pracę kierowcy karetki – pojazdu uprzywilejowanego – odwołujący wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracował również w niedziele i święta.

Ubezpieczony w okresie od 2 stycznia 1997 r. do 30 czerwca 2016 r. zatrudniony był w Hucie (...) S.A. w G. (od 13 grudnia 2005 r. do 31 grudnia 2013 r. (...)# (...) -HUT Sp. z o.o., a od 1 stycznia 2014 r. (...) Sp. z o.o.). Do 31 marca 2007 r. pracował jako kierowca, a od 1 kwietnia 2007 r. jako kierowca samochodu ciężarowego.

Ustalono, że odwołujący ostatnio (od 1 października 2016 r. do 7 września 2018 r.) pracował w (...) sp. z o.o. sp. k. w K. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego kat. C+E. Stosunek pracy ubezpieczonego ustał 7 września 2018 r. na podstawie art. 30 § 1 pkt 2 Kodeksu pracy.

Razem z ubezpieczonym w (...) S.A. w G. pracowali E. N. (pielęgniarka) oraz J. J. (kierowca samochodu osobowego).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z (...) S.A., świadectwa pracy z 7 września 2018 r. (k.22), zeznań świadków E. N. (nagranie z rozprawy z 26 lutego 2019 r. m. 6.33 i n. k.30) i J. J. (nagranie z rozprawy z 26 lutego 2019 r. m. 32.27 i n. k.30) oraz przesłuchania ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z 26 lutego 2019 r. m. 41.53 i n. k.30).

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i spójny, a tym samym za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz rozstrzygnięcia sprawy. W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków i twierdzeniom ubezpieczonego, gdyż były spójne, przekonywujące, nadto znajdują potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym, zwłaszcza dokumentacji osobowej odwołującego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 1924 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składowy i nieskładowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Po myśli art. 3 ust. 1 prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Zgodnie z ust. 3 tego przepisu prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1 (ust.4). Za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 3 (ust. 5). Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust.7).

Z kolei zgodnie z art. 49 powoływanej ustawy, prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

W mniejszej sprawie nie było przedmiotem sporu, że ubezpieczony urodzony po dniu 31 grudnia 1948r. posiada wymagany okres składkowy i nieskładkowy, osiągnął wymagany wiek 60 lat oraz, że po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. Bezsprzeczne było zatem stwierdzenie, iż skarżącemu nie przysługuje uprawnienie do świadczenia emerytalnego, o którym mowa w ustawie o emeryturach pomostowych na podstawie art. 4 tej ustawy. Organ rentowy w zaskarżonej decyzji z 6 września 2018 r. odmówił ubezpieczonemu przyznania prawa do emerytury pomostowej, argumentując iż nie wykazał 15 lat pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, przed dniem 1 stycznia 1999 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej oraz nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Ostatecznie okolicznością sporną pozostawało natomiast, czy ubezpieczony spełnia przesłanki do przyznania mu emerytury pomostowej z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych. Organ rentowy nie uznał za pracę w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia ubezpieczonego od 1 października 1981 r. do 31 grudnia 1996 r. w (...) S.A. w G., ponieważ w świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z 12 września 2016 r. pracodawca nie określił charakteru wykonywanej pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a ponadto wykazane stanowiska figurujące w powołanym zarządzeniu resortowym „kierowca karetki pogotowia ratunkowego” nie jest zgodne ze stanowiskami wykazanymi na świadectwie pracy z 31 grudnia 1996 r., z którego wynika, że ubezpieczony zajmował stanowiska kierowcy sanitarki i kierowcy.

W ocenie Sądu przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało w sposób niebudzący wątpliwości, iż ubezpieczony legitymuje się wymaganym okresem ponad 15 lat pracy wymienionej w pkt 9 załącznika nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Zdaniem Sądu bezsprzecznie ubezpieczony podczas pracy na stanowisku kierowcy sanitarki od 1 października 1981 r. do 31 stycznia 1984 r. oraz kierowcy od 1 lutego 1984 r. do 31 grudnia 1996 r. faktycznie wykonywał pracę kierowcy pojazdu uprzywilejowanego, tj. karetki pogotowia ratunkowego. W tym czasie ubezpieczony sprawował dyżur w międzyzakładowej przychodni znajdującej się na terenie (...) S.A. i w przypadku zgłoszenia wypadku na terenie któregośkolwiek z zakładów należących do W., Huty (...) bądź B. Ł., jechał karetką do poszkodowanego, pomagał pielęgniarce w umieszczeniu pacjenta w karetce i transportował go do przychodni bądź dyżurującego szpitala w G. lub innego szpitala specjalistycznego – w zależności od rodzaju i stopnia urazu. Pomiędzy zakładami – znajdującymi się na obszarze kilku hektarów – karetka przemieszczała się drogami wewnętrznymi, natomiast do szpitali jeżdżono drogami publicznymi przez miasto. Karetka, którą prowadził ubezpieczony nie różniła się od normalnych karetek pogotowia ratunkowego – był to f. (...) wyposażony w sygnały świetlne i dźwiękowe, których odwołujący często używał przewożąc poszkodowanych do szpitali. Ponadto na wyposażeniu karetki był elektrokardiogram oraz torba z opatrunkami i lekami. Taką pracę odwołujący wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wykonywana przez ubezpieczonego w spornym okresie praca kierowcy została wymieniona w pkt 9 załącznika nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych – prace kierowców pojazdów uprzywilejowanych – oraz pod poz. 2, działu VIII, wykazu A – prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów – stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.), zawierającego wykaz prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. W ocenie Sądu praca ubezpieczonego

na stanowisku kierowcy sanitarki od 1 października 1981 r. do 31 stycznia 1984 r. oraz kierowcy od 1 lutego 1984 r. do 31 grudnia 1996 r. stanowiła pracę w warunkach szczególnych.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania łączny staż pracy ubezpieczonego w spornym okresie wymienionej w pkt 9 załącznika nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych wynosi ponad 15 lat.

W związku z tym, że ubezpieczony spełnił również pozostałe przesłanki wskazane w art. 49 o emeryturach pomostowych – udowodnił lat 41, 7 miesięcy i 7 dni okresów składkowych i nieskładkowych, ukończył 60 lat, rozwiązał stosunek pracy (7 września 2018 r.), na dzień 1 stycznia 2009r. miał wymagany okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 – przysługuje mu prawo do emerytury pomostowej.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej od 8 września 2018 roku r. (od dnia następującego po dniu ustania stosunku pracy).

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 9 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015r., poz. 1804).

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek